

Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Amsterdam houdende regels omtrent de gedragscode dagelijks bestuur Amsterdam

De gemeenteraad van Amsterdam

Gezien de voordracht van burgemeester en wethouders van 22 mei 2018 (Gemeentebblad afd. 1, nr. 598);

Besluit:

- I. vast te stellen de volgende

Gedragscode dagelijks bestuur Amsterdam

Inleiding

Deze inleiding maakt integraal onderdeel uit van deze gedragscode. Goed bestuur is integer bestuur. Daarmee is integriteit niet alleen een verantwoordelijkheid van de individuele politieke ambtsdragers, maar een gezamenlijk belang dat de hele organisatie en het hele bestuur in al zijn geledingen aangaat. De gedragscode richt zich daarom zowel tot de individuele politieke ambtsdragers als tot de bestuursorganen. Ons democratische systeem en de democratische processen kunnen niet zonder integer functionerende organen en functionarissen. Integriteit van politieke ambtsdragers verwijst naar de zorgvuldigheid die politieke ambtsdragers moeten betrachten bij het invullen van hun rol in de democratische rechtsstaat. Dat betekent de verantwoordelijkheid nemen die met de functie samenhangt en bereid zijn verantwoording af te leggen, aan (leden van) het dagelijks bestuur maar in het verlengde daarvan ook aan het college en de gemeenteraad en bovenal aan de burger. In de democratische rechtsstaat dient eenieder zich te houden aan de wetten en regels die op democratische wijze zijn vastgesteld. Dat geldt zeker voor de politieke ambtsdragers die (mede)verantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van die wetten en regels. Zonder dat zal het vertrouwen in de democratische rechtsstaat worden ondermijnd en het draagvlak voor de naleving van de wetten en regels verdwijnen. Vertrekpunt voor de politieke ambtsdrager is dan ook de eed of gelofte die de politieke ambtsdrager bij de ambtsaanvaarding aflegt.

Integriteit is niet alleen een kwestie van regels, maar ziet ook op de onderlinge omgangsvormen. Een respectvolle omgang met burgers en organisaties, tussen politieke ambtsdragers onderling en tussen politieke ambtsdragers en medewerkers, met behoud van eigen politieke inhoud en stijl, is van groot belang.

De gemeenteraad stelt zowel voor de eigen leden als voor het college van burgemeester en wethouders een gedragscode vast. Dat is zo vastgelegd in de Gemeentewet. In het verlengde daarvan wordt ook een gedragscode voor de leden van dagelijks bestuur en de stadsdeelcommissies vastgesteld. De gedragscode is richtsnoer voor het handelen van individuele politieke ambtsdragers en heeft tot doel hen te ondersteunen bij de invulling van hun verantwoordelijkheid voor de integriteit van het openbaar bestuur. Voor de vier groepen van politieke ambtsdragers (leden van de gemeenteraad, leden van het college, leden van het dagelijks bestuur en leden van de stadsdeelcommissies) is er een afzonderlijke gedragscode. Onderhavige gedragscode heeft betrekking op de leden van het dagelijks bestuur. Veel bepalingen zijn voor de leden van de gemeenteraad, het college, het dagelijks bestuur en de stadsdeelcommissies gelijk. Er zijn ook verschillen. Die hebben te maken met de staatsrechtelijke posities en met de voor hen geldende wettelijke (integriteits)regels maar ook de positie van het dagelijks bestuur en de stadsdeelcommissies als verlengd lokaal bestuur. Voor wat betreft de staatsrechtelijke posities wordt opgemerkt dat de gemeenteraad een politiek orgaan is. Daar worden specifieke of (partij-)politieke belangen ingebracht voor het algemeen belang van de gemeente. Deze politieke ambtsdragers krijgen op basis van de Grondwet het mandaat van hun kiezers en de gedragscode dient de vervulling van het kiezersmandaat te ondersteunen.

Het handelen van het college en zijn leden staat ten dienste van de gemeente. Ditzelfde geldt voor de leden van dagelijks bestuur en de stadsdeelcommissies. De leden van de stadsdeelcommissies worden weliswaar gekozen maar de stadsdeelcommissies zijn geen algemeen vertegenwoordigend orgaan zoals de gemeenteraad dat wel is. Desalniettemin wordt voor de leden van de stadsdeelcommissies aangesloten bij de gedragscode voor de leden van de gemeenteraad. Hun functie vertoont daar de meeste gelijkenissen mee. Voor de leden van het dagelijks bestuur is in grote lijnen aangesloten bij de

gedragscode die op de leden van het college van toepassing is. Daarbij is uitgangspunt dat de ambtsdragers aan wie en de organen waaraan het dagelijks bestuur is opgedragen, over hun bestuurlijke handelen en over hun functioneren verantwoording schuldig zijn aan de volksvertegenwoordigende organen. Aan het dagelijks bestuur, de stadsdeel commissies en hun leden worden ook in de gedragscode bijzondere eisen gesteld om optimale openheid en controleerbaarheid mogelijk te maken.

Het rechtskarakter van de gedragscode is dat van een interne regeling, als nadere invulling en concretisering van de wettelijke regels. De gedragscode bevat in aanvulling op wettelijke regels gedragsnormen en regels over procedures die de transparantie van het handelen van politieke ambtsdragers evenals van de besluitvorming over en de naleving van de normen vergroten. Zij vormt een beoordelingskader en leidraad bij twijfel, vragen en discussies. Het niet naleven van de gedragscode heeft geen rechtsgevolgen. Sprake is van zelfbinding. De regels worden in gezamenlijk debat vastgesteld door de politieke ambtsdragers zelf. In dit licht moeten de regels in de code worden gezien. Dat maakt de gedragscode evenwel niet vrijblijvend. De leden van het dagelijks bestuur en de stadsdeelcommissies kunnen daarop worden aangesproken en zij dienen zich over de naleving ervan te verantwoorden. Het niet naleven van de gedragscode kan dus wel onderdeel worden van politiek debat en politieke gevolgen hebben.

Integriteit is een thema dat betekenis krijgt in het handelen. Een integriteitsbeleid dat alleen op papier bestaat is slechts een dode letter. Daarom moet het handelen van politieke ambtsdragers regelmatig onderwerp van gesprek zijn, juist ook onderling, en ook daarbij geeft de gedragscode ondersteuning. De code en de voorgestelde registraties zijn instrumenten. Integriteit is uiteindelijk niet in regels te vangen. In de woorden van de schrijver C.S. Lewis gaat het om 'doing the right thing, even when no one is watching'.

Integer handelen kan alleen in een cultuur en organisatie waar ook de andere waarden van goed bestuur worden nagestreefd. De Nederlandse Code voor Goed Openbaar Bestuur¹ benoemt een aantal kernwaarden van goed openbaar bestuur. Integriteit wordt hierin in één adem genoemd met openheid. 'Openheid en integriteit': "het bestuur is open en integer en maakt duidelijk wat het daaronder verstaat." De wetgeving (en de gedragscode in aanvulling hierop) bevat diverse voorschriften inzake openheid met het oog op de integriteit.

Die voorschriften hebben betrekking op openbaarmaking van nevenfuncties en/of neveninkomsten, van geschenken, excursies en evenementen. De registraties in de codes zijn bedoeld om de transparantie te bevorderen die belangenverstremming en onverantwoord en/of onjuist gebruik van publieke middelen door politieke ambtsdragers moeten tegengaan. De politieke ambtsdrager is primair zelf verantwoordelijk voor zijn integriteit en hij zal zich daar in alle openheid over moeten verantwoorden.

De Nederlandse Code voor Goed Openbaar Bestuur¹ verbindt openheid en integriteit met de kernwaarden participatie, behoorlijke contacten met burgers, doelgerichtheid en doelmatigheid, legitimiteit, lerend en zelfreinigend vermogen en verantwoording. Al deze kernwaarden klinken in verschillende mate door in de hierna volgende gedragscode.

Gedragscode dagelijks bestuur Amsterdam

Paragraaf 1: Algemene bepalingen

Artikel 1.1

Deze gedragscode geldt voor de leden van het dagelijks bestuur maar richt zich ook tot de bestuursorganen.

Artikel 1.2

Deze gedragscode is openbaar en via internet beschikbaar.

Paragraaf 2: Voorkomen van belangenverstremming

Artikel 2.1

1. Het lid van het dagelijks bestuur levert de stadsdeelsecretaris de informatie aan over de (neven)functies die openbaar gemaakt moeten worden bij aanvang van het ambt. Als gaande het lidmaatschap nieuwe (neven)functies aanvaard worden of de omstandigheden met betrekking tot bestaande

1) De Nederlandse Code voor Goed Openbaar Bestuur (23 juni 2009) bevat basale beginselen van goed openbaar bestuur en is een informeel instrument dat een beroep doet op de eigen verantwoordelijkheid van besturen van gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk om gewetensvol invulling te geven aan hun taken en verantwoordelijkheden in het openbaar bestuur. De Code bevat geen juridisch afdwingbare normen.

- (neven)functies wijzigen, wordt de informatie die hierop betrekking heeft binnen één week aangeleverd bij de stadsdeelsecretaris.
2. De informatie betreft in ieder geval:
 - a. de omschrijving van de nevenfunctie;
 - b. de organisatie voor wie de nevenfunctie wordt verricht;
 - c. of het al dan niet een nevenfunctie betreft uit hoofde van het ambt;
 - d. of de (neven)functie bezoldigd of onbezoldigd is en
 - e. indien bezoldigd wat de inkomsten daaruit zijn.
 3. De stadsdeelsecretaris legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.

Artikel 2.2

1. Het lid van het dagelijks bestuur handelt in de uitoefening van zijn ambt niet zodanig dat hij vooruitloopt op een functie na aftreden.
2. Het lid van het dagelijks bestuur bespreekt het voornemen tot tussentijdse aanvaarding van een functie na aftreden met het dagelijks bestuur.

Artikel 2.3

1. Het college van burgemeester en wethouders sluit de leden van het dagelijks bestuur gedurende een jaar na aftreden uit van het tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de gemeente.
2. De uitsluiting geldt niet bij aanvaarding van een dienstbetrekking bij de gemeente. Voor werving, selectie en indiensttreding bij de gemeente zijn de voor het ambtelijk personeel geldende regels ter zake van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.4

1. Het college van burgemeester en wethouders draagt het lid van het dagelijks bestuur niet eerder dan een jaar na aftreden voor als kandidaat voor benoeming tot commissaris dan wel bestuurslid van een verbonden partij.
2. Onder verbonden partij wordt verstaan hetgeen hieronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Paragraaf 3: Informatie

Artikel 3.1

Het lid van het dagelijks bestuur zorgt ervoor dat vertrouwelijke en geheime informatie waarover hij beschikt veilig wordt bewaard.

Artikel 3.2

Het lid van het dagelijks bestuur maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen niet openbare informatie.

Paragraaf 4: Omgang met geschenken en uitnodigingen

Artikel 4.1

1. Het lid van het dagelijks bestuur accepteert geen geschenken, faciliteiten en diensten als zijn onafhankelijke positie hierdoor kan worden beïnvloed.
2. Onverminderd het eerste lid kan het lid van het dagelijks bestuur incidentele geschenken die een geschatte waarde van ten hoogste € 50 vertegenwoordigen behouden.
3. Geschenken die het lid van het dagelijks bestuur uit hoofde van zijn ambt ontvangt en die een geschatte waarde van meer dan € 50 vertegenwoordigen worden, als zij niet worden teruggestuurd, eigendom van de gemeente.
4. De stadsdeelsecretaris legt een register aan van de geschenken met een geschatte waarde van meer dan € 50. In het register is aangegeven welke bestemming het stadsdeel hieraan heeft gegeven. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.
5. Geschenken worden niet op het huisadres ontvangen.

Artikel 4.2

1. Het lid van het dagelijks bestuur accepteert geen lunches, diners, recepties en andere uitnodigingen die door anderen betaald of georganiseerd worden, tenzij dat behoort tot de uitoefening van de functie en de aanwezigheid beschouwd kan worden als functioneel.
2. Bij twijfel legt het lid van het dagelijks bestuur de uitnodiging ter bespreking voor aan het dagelijks bestuur.

Artikel 4.3

1. Invitaties voor excursies en evenementen voor rekening van anderen dan het stadsdeel of de gemeente legt het lid van het dagelijks bestuur vooraf ter bespreking voor aan het dagelijks bestuur.
2. Het lid van het dagelijks bestuur maakt de excursies en evenementen die hij heeft aanvaard openbaar binnen één week nadat de excursie, onderscheidenlijk het evenement heeft plaatsgevonden. Daarbij wordt ook openbaar gemaakt wie deze kosten voor zijn rekening heeft genomen.
3. De informatie is via internet beschikbaar.

Paragraaf 5: Gebruik van voorzieningen van de gemeente

Artikel 5.1

1. De gemeentesecretaris richt de financiële en administratieve organisatie zodanig in dat er een getrouw beeld mogelijk is van de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven en hanteren heldere procedures over de wijze waarop functionele uitgaven rechtstreeks in rekening worden gebracht of kunnen worden gedeclareerd bij de gemeente.
2. Het lid van het dagelijks bestuur verantwoordt zich over zijn gebruik van de voorzieningen volgens de in het kader van het eerste lid vastgelegde regels en procedures.

Artikel 5.2

De leden van het dagelijks bestuur leggen in beginsel geen buitenlandse werkbezoeken af. Ook niet naar Brussel, Straatsburg of een ééndaagse reis naar een andere bestemming binnen Europa.

Artikel 5.3

Indien het college van oordeel is dat het belang van de gemeente daarmee is ingediend, kan op artikel 5.2 een uitzondering worden gemaakt. Het college dient het buitenlands werkbezoek in die gevallen wel vooraf goed te keuren. Op de buitenlandse werkbezoeken van de leden van het dagelijks bestuur zijn de Richtlijnen Buitenlandse werkbezoeken van toepassing.

Artikel 5.4

Het lid van het dagelijks bestuur declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.

Artikel 5.5

Gebruik van voorzieningen en eigendommen van de gemeente ten eigen bate of ten bate van derden is niet toegestaan, tenzij hier andere afspraken over gemaakt zijn.

Paragraaf 6: Uitvoering gedragscode

Artikel 6.1

De gemeenteraad bevordert de eenduidige interpretatie van deze gedragscode. Ingeval van leemtes en onduidelijkheden in de gedragscode voorzien hij daarin.

Artikel 6.2

1. Op voorstel van de voorzitter maakt het dagelijks bestuur in ieder geval afspraken over:
 - a. de periodieke bespreking van het onderwerp integriteit in het algemeen en van de gedragscode in het bijzonder;
 - b. de aanwijzing van contactpersonen of aanspreekpunten integriteit;
 - c. de processtappen die worden gevolgd ingeval van een vermoeden van een integriteitschending door een politieke ambtsdrager van de gemeente.
 2. De afspraken, bedoeld in het eerste lid, maken deel uit van deze gedragscode.
- II. kennis te nemen van de volgende

Toelichting gedragscode dagelijks bestuur Amsterdam

Paragraaf 1: algemene bepalingen

Wettelijk kader

- De gemeenteraad stelt voor de burgemeester en de wethouders een gedragscode vast (artikel 41c, tweede lid, en 69, tweede lid, Gemeentewet) alsmede voor de leden van het dagelijks bestuur (artikel 3, tweede lid van de Verordening op het lokaal bestuur).

Paragraaf 2: Voorkomen van belangenverstrengeling

Wettelijk kader

- Afleggen eed of belofte (artikel 41a Gemeentewet en artikel 4 van de Verordening op het lokaal bestuur): alvorens hun functie te kunnen uitoefenen leggen de leden van het dagelijks bestuur de volgende eed (verklaring en belofte) af: "Ik zweer (verklaar) dat ik om tot lid van het dagelijks bestuur benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer (verklaar en belof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het dagelijks bestuur naar eer en geweten zal vervullen."
- Persoonlijke belangen (artikel 58 jo. 28 Gemeentewet en artikel 6 van de Verordening op het lokaal bestuur): Een lid van een dagelijks bestuur neemt niet deel aan de stemming over
 - a. een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
 - b. de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij hoort.

Het bestuursorgaan waakt ertegen dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden (artikel 2:4, tweede lid, Algemene wet bestuursrecht).

- Verboden overeenkomsten/handelingen (artikel 41c, eerste lid jo. 15, eerste en tweede lid, Gemeentewet en artikel 3 van de Verordening op het lokaal bestuur): leden van het dagelijks bestuur mogen in geschillen, waar de gemeente of het gemeentebestuur partij is, niet als advocaat, adviseur of gemachtigde werkzaam zijn. Zij mogen bepaalde overeenkomsten, waar de gemeente bij betrokken is, niet rechtstreeks of middellijk aangaan. Van verboden overeenkomsten kan ontheffing worden verleend.
- Onverenigbaarheid van functies (artikel 36b Gemeentewet en artikel 3 van de Verordening op het lokaal bestuur): het zijn van lid van het dagelijks bestuur het hebben van een aantal andere functies uit. Op overtreding van de incompatibiliteitsregeling staat uiteindelijk de sanctie van ontslag (artikel 46, tweede lid, en 47 Gemeentewet en artikel 8 van de Verordening op het lokaal bestuur).
- Vervulling nevenfuncties (artikel 41b van de Gemeentewet en artikel 3 van de Verordening op het lokaal bestuur): voor de leden van het dagelijks bestuur is bepaald dat zij geen nevenfuncties hebben die ongewenst zijn met het oog op een goede vervulling van hun ambt. De leden van het dagelijks bestuur melden het voornemen tot aanvaarding van de nevenfunctie aan het college.
- Openbaarmaking nevenfuncties en inkomsten nevenfuncties (artikel 41b van de Gemeentewet en artikel 3 van de Verordening op het lokaal bestuur): de leden van het dagelijks bestuur maken openbaar welke nevenfuncties zij vervullen. De lijst met nevenfuncties ligt ter inzage op het stadsdeelkantoor. De leden van het dagelijks bestuur maken daarnaast hun inkomsten uit nevenfuncties openbaar; de opgave van neveninkomsten wordt ter inzage gelegd op het stadsdeelkantoor uiterlijk 1 april na het jaar waarin de inkomsten zijn genoten.

Artikelsgewijze toelichting

- Artikelen 2.3 en 2.4: in deze bepalingen is de zogenaamde 'draaideur constructie' geregeld. In artikel 2.3 gedurende één jaar na aftreden de uitsluiting van betaalde werkzaamheden ten behoeve van de gemeente en in artikel 2.4 de uitsluiting van benoeming als commissaris of bestuurslid van een 'verbonden partij', ofwel, kort samengevat, van een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Hiermee wordt mogelijke vriendjespolitiek voorkomen en het risico op verstrengeling van persoonlijke en functionele belangen vermeden. Het begrip 'verbonden partij' is ontleend aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Daarin staat dat een verbonden partij een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie is waarin de provincie of gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Een financieel belang wordt gedefinieerd als een aan de betrokken organisatie ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien die organisatie failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de organisatie haar verplichtingen niet nakomt. En onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Aanvaarding van een dienstbetrekking bij de voormalige gemeente, is niet uitgesloten. Dat kan van belang zijn in het kader van de re-integratie van de voormalige bestuurder en ter voorkoming van uitkeringslasten voor de gemeente. Uiteraard dienen daarbij de regels van werving en selectie en aanstelling te gelden die er voor iedereen zijn die bij de gemeente gaat solliciteren. De draaideurconstructie geldt natuurlijk niet bij aanvaarding

van het raadslidmaatschap. Het bepaalde in artikel 2.2, eerste lid, (vooruitlopen op een nieuwe functie na aftreden) geldt uiteraard evenzeer voor een functie bij de voormalige gemeente.

Paragraaf 3: Informatie

Wettelijk kader

- Informatieplicht (artikel 14, artikel 19, derde lid en artikel 35, tweede lid van de Verordening op het lokaal bestuur): het dagelijks bestuur en elk van zijn leden is verplicht de inlichtingen te geven die de stadsdeelcommissie, het college en de burgemeester nodig heeft voor de uitoefening van zijn taak. Het Reglement van Orde voor het dagelijks bestuur kan bepalingen bevatten die betrekking hebben op informatieverstrekking en de omgang met informatie.
- Geheimhouding (artikel 25, 55 en 86 van de Gemeentewet en artikel 2:5 Algemene wet bestuursrecht): een ieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit (artikel 2:5 Algemene wet bestuursrecht). Het college en de raad kunnen op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, geheimhouding opleggen. Ook de burgemeester onderscheidenlijk (de voorzitter van) een (bestuurs)commissie kan geheimhouding opleggen (artikelen 25, 55 en 86 Gemeentewet). Het schenden van de geheimhoudingsplicht is een misdrijf (artikel 272 Wetboek van Strafrecht).

Artikelsgewijze toelichting

- Artikel 3.1: het is belangrijk de juiste maatregelen te treffen om te voorkomen dat onbevoegden vertrouwelijke en/of geheime gegevens kunnen bezitten, raadplegen of beschadigen. Daarbij moet in de digitale setting worden gedacht aan de beveiliging van de computer, smartphones e.d. met wachtwoorden en het niet onbeheerd achter laten van USB-sticks met vertrouwelijke/geheime informatie.

Paragraaf 4: Omgang met geschenken en uitnodigingen

Wettelijk kader

- Afleggen eed of belofte (artikel 41a en 65 Gemeentewet en artikel 3 van de Verordening op het lokaal bestuur): de eed of belofte die het lid van het dagelijks bestuur moet afleggen heeft onder meer betrekking op het geven, aannemen of beloven van giften, gunsten of geschenken. Zie voor de wetstekst inzake de eed of belofte het wettelijk kader onder paragraaf 2 voor de bepalingen ter voorkoming van belangenverstrengeling.

Artikelsgewijze toelichting

- Artikel 4.1: in de gedragscode is uitgangspunt dat geschenken, faciliteiten en diensten niet worden geaccepteerd als hiermee de onafhankelijke positie van het lid van het dagelijks bestuur kan worden beïnvloed. Dat is in ieder geval aan de orde in onderhandelingsituaties. Is daarvan geen sprake dan kunnen om praktische redenen incidentele kleine geschenken (met een geschatte waarde van € 50 of minder) door het lid van het dagelijks bestuur worden aanvaard, echter nooit op het huisadres. Duurdere geschenken worden niet aanvaard. Zij worden teruggestuurd of eigendom van de gemeente, die zorgt voor een goede bestemming van het geschenk. In een openbaar register wordt opgenomen welke geschenken van meer dan € 50 de gemeente heeft aanvaard en welke bestemming daaraan is gegeven.
- Artikel 4.2: De uitnodiging moet betrekking hebben op de functie. Dit geldt ook als het gaat om werkbezoeken.
- Artikel 4.3: het gaat hier om uitnodigingen voor excursies en evenementen die betrokkene als lid van het dagelijks bestuur aanvaardt. Excursies en evenementen in de hoedanigheid van lid van een politieke partij vallen hier dus niet onder. Bij de artikelen 4.2 en 4.3 dienen eveneens als afwegingskader de motieven van de uitnodigende partij beoordeeld te worden. Het kan en mag er niet om gaan de onafhankelijke positie van de leden van het dagelijks bestuur te beïnvloeden.

Paragraaf 5: Gebruik van voorzieningen van de gemeente

Wettelijk kader

- Geen andere inkomsten (artikel 99 van de Gemeentewet): de leden van het dagelijks bestuur genieten geen andere vergoedingen ten laste van de gemeente dan die bij of krachtens wet toegestaan zijn.

- Procedure van declaratie: er zijn voor de leden van het dagelijks bestuur voorschriften opgenomen in de gemeentelijke Verordening voorzieningen leden dagelijks bestuur en stadsdeelcommissies over de wijze van declaratie (inclusief het overleggen van bewijsstukken) van vooruit betaalde (zakelijke) kosten en over rechtstreekse facturering van (zakelijke) kosten.
- Buitenlands werkbezoek: er zijn richtlijnen voor buitenlandse werkbezoeken vastgesteld. Op grond van die richtlijnen dient het college toestemming voor een buitenlands werkbezoek te verlenen. Als de excursie of reis in het belang van de gemeente is gemaakt, worden de in redelijkheid gemaakte noodzakelijke reis- en verblijfskosten vergoed. Het college kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.

Artikelsgewijze toelichting

- Artikel 5.1: aan de leden van het dagelijks bestuur worden rechtspositionele voorzieningen, vergoedingen en andere verstrekkingen geboden die een goed functioneren van de leden van het dagelijks bestuur mogelijk maken. Uitgangspunt daarbij is dat deze in beginsel in bruikleen ter beschikking worden gesteld. Indien een voorziening of verstrekking niet in bruikleen ter beschikking kan worden gesteld, wordt de factuur direct ten laste van de begroting van het bestuursorgaan betaald, het vergoeden van voorzieningen en verstrekkingen achteraf door het indienen van declaraties, wordt tot een minimum beperkt. Voorzieningen, verstrekkingen en declaraties worden openbaar gemaakt op internet. Inzet is hier dat zo weinig mogelijk uitgaven door het lid van het dagelijks bestuur zelf worden gedaan via zijn of haar privérekening. Geldstromen tussen de rekening van het bestuursorgaan en de persoonlijke rekening van het lid van het dagelijks bestuur maken een zwaardere controle op de uitgaven noodzakelijk. Het lid van het dagelijks bestuur zal zich uiteraard nauwgezet moeten houden aan de regels en procedures die er met het oog hierop voor hem of haar gelden.
- Artikel 5.2: uitgangspunt is dat de leden van het dagelijks bestuur geen buitenlandse werkbezoeken afleggen. Ook niet naar Brussel, Straatsburg of een ééndaagse reis naar een andere bestemming binnen Europa. In artikel 5.3 staat dat van dit uitgangspunt kan worden afgeweken als het college van oordeel is dat dit in het belang van de gemeente is. Het college moet dan vooraf met het buitenlandse werkbezoek instemmen. De beoordeling van de noodzaak van de buitenlandse dienstreis ligt dus ook voor het dagelijks bestuur bij het college. Verder moet bij buitenlandse werkbezoeken eigen verantwoordelijkheid, transparantie en bereidheid om verantwoording af te leggen voorop staan. Uit de richtlijnen volgt daarnaast dat het moet gaan om een bezoek in verband met het verrichten van werkzaamheden voor de gemeente of het bijwonen van een congres buiten Nederland. Buitenlandse reizen die worden gemaakt ten behoeve van de politieke partij zijn geen 'dienstreizen' en vallen hier niet onder.
- Artikel 5.5: stelregel is dat privégebruik van gemeentelijke voorzieningen niet is toegestaan, tenzij daarvoor in of op grond van de Verordening voorzieningen leden dagelijks bestuur en stadsdeelcommissies een regeling voor is getroffen.

Paragraaf 6: Uitvoering gedragscode

Artikelsgewijze toelichting

- Artikel 6.1: de gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan en als zodanig verantwoordelijk voor de inhoud van de gedragscode, voor een voor een eenduidige interpretatie daarvan en voor wijziging/aanvulling daarvan bij onduidelijkheden of leemtes.
- Artikel 6.2: de Gemeentewet verplicht de gemeenteraad om voor zichzelf en voor de leden van het college een gedragscode vast te stellen. In het verlengde daarvan wordt het ook wenselijk geacht dat door de gemeenteraad een gedragscode voor de leden van het dagelijks bestuur en de stadsdeelcommissies wordt vastgesteld. Aanvullend op de wettelijke regels die gelden voor politieke ambtsdragers, bevat de gedragscode een aantal materiële normen waaraan de politieke ambtsdragers zich committeren. De voorzitter krijgt de taak om de bestuurlijke integriteit van zijn of haar stadsdeel te bevorderen. Belangrijk onderdeel daarbij is de preventie: ervoor te zorgen dat integriteit en integriteitsbewustzijn in de bestuurlijke gremia een plek krijgen en daarbij afspraken te maken over een regelmatige bespreking van het thema integriteit binnen het dagelijks bestuur. De voorzitter hoeft hier niet alleen voor te staan. Een daartoe aangewezen contactpersoon of vertrouwenspersoon kan hier eveneens een belangrijke rol in spelen. In dat verband zullen ook nadere afspraken worden gemaakt over de werkwijze die wordt gevolgd ingeval zich een incident of een vermoeden van een integriteitsschending voordoet. Dat geeft houvast en rust op het moment dat er gehandeld dient te worden.

- III. in te trekken de Gedragscode dagelijks bestuur bestuurscommissies Amsterdam, vastgesteld bij zijn besluit van 13 juli 2016 (Gemeentebled 2016, nr. 116999).

IV. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op de dag na de publicatie daarvan in het Gemeenteblad.

Aldus besloten door de gemeenteraad voornoemd in zijn vergadering op 18 juli 2018.

*De voorzitter
Femke Halsema
De raadsgriffier
Marijke Pe*